

Des de Letònia

Durant el seu viatge a les repúbliques bàltiques, el president Pujol ha afirmat que ni que Catalunya fos independent s'hi hauria d'aplicar una política lingüística diferent. Aquestes afirmacions són un rebuig il·lògic del potencial de la independència, desmentit per tots, absolutament tots els països que l'han assolida. Si es vol renunciar per sempre a construir un país com els altres països, es pot dir directament; no cal afegir-hi raonaments d'aquesta mena.

La política lingüística que ha seguit la Generalitat s'ha caracteritzat tothora per la tímidesa legislativa, per una gasiveria extrema en l'aplicació de mitjans econòmics - vegem per exemple les misèrrimes dotacions per al Consorci per a la Normalització Lingüística - i per una inconseqüència flagrant en l'ús de les eines, de les quals és una bona mostra l'espanyolització creixent - lingüística i cultural - de TV3.

És molt discutible de dir que les llengües no s'imposen amb lleis - l'espanyol a Catalunya s'hi ha imposat així, i no hi ha dubte que imposar la pròpia llengua en el propi territori tindria tota la legitimitat moral, cosa que no tenen les actuacions per imposar-n'hi una de forastera.

Però és que a més són política lingüística moltes més coses - i més elementals - que les que s'han aplegat en les lleis de caràcter lingüístic que ha aprovat el Parlament de Catalunya.

Si Catalunya fos independent, probablement la Constitució no imposaria el coneixement del castellà (article 3 de la Constitució espanyola). Diria una cosa així com la que diu, posem per cas, la constitució de Letònia a l'article 4 - el letó és la llengua oficial - i al 114, que reconeix el dret a la preservació de les altres identitats lingüístiques i culturals.

En una Catalunya independent probablement els assentaments en els registres civil i mercantil serien en català. De set emissores de televisió públiques o en règim de concessió, segurament n'hi hauria més de dues que emetrien en català. Tot l'aparell judicial funcionaria en català, sense menysteniment de l'atenció a qui hi tingués dificultat. Els restaurants no solament tindrien l'obligació de tenir la carta en català, sinó de donar-la, i a més es faria complir. En el camp de l'ensenyament la substitució lingüística del català per l'espanyol no seria una mena de ritus de pas de la infància a l'adolescència i d'aquesta a la joventut. No hi hauria redaccions absolutament críptiques com la de l'article 26 de la Llei 3/1993, d'Estatut del Consumidor, que insinua - amb èxit escàs - que els prospectes dels medicaments han de ser en català.

I en definitiva seria molt poc probable un text legal com el del Sermó 1/1998, de Política Lingüística, que consagra el dret a ser atès en català sense el correlat de l'obligació d'atendre-hi, ni seria gens habitual la gran troballa jurídica que se'n deriva: fer complir les lleis en règim de conveni.

Tothom és molt lliure de no voler anar més enllà, o de no veure-s'hi amb cor; però si política és pedagogia, cal explicar sense amagar-se'n el perquè i el com de les renúncies, i no seguir la tàctica de la guineu: com que no les pot heure, diu que són verdes.